

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Шифр та назва спеціальності	053 – Психологія
Назва освітньо-професійної програми	053 – Психологія (ОПП бакалавр)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Психології та педагогіки
Статус навчальної дисципліни	ОК18 ОПП «Психологія»
Форма навчання	Денна

Викладач

Шиліна Наталія Євгенівна
shylinanataliia@gmail.com

Доцент кафедри психології та педагогіки,
Кандидат педагогічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<p>Курс «Практична психологія» призначений для того, щоб підготувати студентів до ефективної психологічної практики, надаючи їм необхідні знання, навички та ресурси для роботи з людьми в психологічних ситуаціях.</p> <p>Навчання спрямовано на:</p> <ol style="list-style-type: none">розширити та поглибити теоретичні знання студентів стосовно особливостей психологічної практики;озброїти студентів знаннями, які дадуть їм можливість працювати в різних сферах психологічної практики;
------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> 3. сприяти розвитку у студентів уміння застосовувати психологічні знання при організації власної поведінки; 4. розвиток навичок спілкування та міжособистісних відносин, що можуть бути корисними в роботі з клієнтами, пацієнтами або колегами; 5. ознайомити студентів з етичними аспектами роботи психолога та нормами і стандартами професійної психологічної практики.
Мета дисципліни	– надання студентам практичних знань і навичок в галузі психології, ознайомлення їх з принципами побудови практичної роботи психолога та напрямками психологічної діяльності.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження</p>
Результати навчання	<p>ПР1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;</p> <p>ПР2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;</p> <p>ПР3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. із використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань;</p> <p>ПР4 Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел;</p> <p>ПР5 Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги;</p> <p>ПР6 Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження;</p> <p>ПР8 Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.</p>
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 5 кредитів ЄКТС 150 годин). Для денної форми навчання: лекції – 28 годин, практичні заняття – 26 години, самостійна робота – 96 годин.
Форма підсумкового	

контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 2-му семестрі (1–18 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1.	<p>Предмет і завдання дисципліни «Практична психологія». Предмет і завдання курсу, історія розвитку, поняття про психологічну практику. Розвиток психології в ХХІ ст. Методологічний аналіз психологічної практики. Критерії, за якими визначаються основні форми психопрактики. Типи психологічної практики. Основні передумови та витоки появи професій, які відносяться до психологічної допомоги. Проблематика та особливості розвитку психологічної допомоги у сучасному світі.</p>
Тема 2.	<p>Особистість психолога у професійній діяльності. Психологічні аспекти розвитку та формування особистості психолога. Вплив особистісних рис на якість професійної психологічної роботи. Основні вимоги до особистості і професійної діяльності психолога. Емпатія та співчуття як ключові компетенції. Самовдосконалення та постійна саморефлексія. Роль особистості психолога у стосунках з клієнтами: відкритість, довіра та конфіденційність у взаємодії з клієнтом. Створення психологічної безпеки для клієнта. Професійний розвиток та саморозвиток. Поняття про професіограму. «Типи» психологів.</p>
Тема 3.	<p>Модель діяльності практичного психолога. Поняття про модель професійної діяльності та складності її побудови. Відокремленість психологічної практики від інших соціально – психологічних служб та охорони здоров'я. Примірні моделі роботи практичного психолога та його професійної діяльності.</p>
Тема 4.	<p>Професійна етика у практичній психології: моральні та юридичні аспекти. Поняття етики та її роль у професійній діяльності психолога. Кодекс професійної етики психолога: основні принципи та норми, які визначаються в кодексі; зобов'язання психолога перед клієнтом та суспільством. Етичні виклики в практичній психології: довіра та конфіденційність у взаємодії з клієнтом, відносини з дітьми та неповнолітніми клієнтами, питання етики у проведенні психологічних досліджень та тестування. Моральні та юридичні аспекти професійної етики: законодавчі норми, які регулюють психологічну діяльність, правові обов'язки психолога перед клієнтом та суспільством. Відповідальність психолога за порушення етичних та юридичних норм.</p>
Тема 5.	<p>Психологічне тестування: різні методи та їх використання. Визначення психологічного тесту та його призначення. Основні види психологічних тестів. Тести замкнутого типу. Проективні тести. Тести самооцінки. Правила використання та інтерпретація результатів, інструкція для клієнтів, оцінка та аналіз результатів.</p>
Тема 6.	<p>Нетестові методи діагностики: невербальне спілкування та профайлінг.</p>

	<p>Невербальне спілкування: значення невербальних сигналів, види невербального спілкування, репрезентативні системи та способи роботи з ними. Профайлінг як метод аналізу особистості: основні поняття та методи профайлінгу, використання профайлінгу в різних сферах психологічної роботи.</p>
Тема 7.	<p>Загальні принципи консультаційного процесу. Поняття консультації та її мета: визначення консультаційного процесу, цілі та завдання консультування. Процес консультації: етапи та послідовність консультаційного процесу. Взаємодія між консультантом і клієнтом. Важливі аспекти консультаційного процесу: конфіденційність і етичність, робота з різними категоріями клієнтів.</p>
Тема 8	<p>Види сесій та їх структура. Типи консультаційних сесій: індивідуальна консультація, сімейна консультація, групова консультація. Структура консультаційної сесії: підготовка до сесії, вступ і встановлення контакту, основна частина сесії, завершення і заключення.</p>
Тема 9	<p>Розвиток комунікативних навичок для консультантів: емпатія та активне слухання. Важливість комунікативних навичок у консультуванні: роль емпатії та активного слухання. Емпатія як ключова навичка: визначення та приклади виявлення емпатії, розвиток емпатії. Активне слухання: основні принципи активного слухання, вправи та практичні рекомендації.</p>
Тема 10	<p>Стратегії роботи у груповому консультуванні. Групове консультування як форма роботи: особливості групового консультування, відмінності від індивідуальної консультації. Структура і методи групового консультування: організація та проведення групових сесій, роль консультанта у груповому процесі. Конфлікти у груповому консультуванні: виникнення та управління конфліктами у групі, розв'язання конфліктів та підтримка конструктивного співробітництва. Побудова групового процесу.</p>
Тема 11	<p>Психологічна корекція: цілі та методи. Сутність та цілі психологічної корекції: визначення психологічної корекції та її роль у психологічній допомозі, основні цілі психологічної корекції. Методи психологічної корекції: когнітивно-поведінковий підхід, групова та індивідуальна корекція, інтерактивні методи корекції.</p>
Тема 12	<p>Психотерапевтичні підходи та техніки у корекційній роботі. Огляд психотерапевтичних підходів: психоаналітичний підхід, гештальт-терапія, клієнтцентрована терапія, інші популярні психотерапевтичні напрями. Психотерапевтичні техніки: релаксація та медитація, робота з емоціями та страхами, робота зі сновидіннями.</p>
Тема 13	<p>Альтернативні напрями роботи психолога: коучинг, НЛП.</p>

Коучинг як метод психологічної роботи: сутність та цілі коучингу, принципи та етапи коучингового процесу. Модель SMART, колесо балансу, SWOT-аналіз. Нейролінгвістичне програмування (НЛП): основні поняття та ідеї НЛП, застосування НЛП у роботі з клієнтами. Нейрологічні рівні Ділтса. Ролевий рапорт. Рамка проблеми і рамка задачі.

Тема 14**Альтернативні напрями роботи психолога: нейрографіка, робота з МАК, Т-ігри.**

Нейрографіка: суть та методи нейрографіки, використання нейрографіки у психологічній роботі. Робота з метафоричними асоціативними картами (МАК). Використання МАК для самовираження та розвитку. Т-ігри (трансформаційні психологічні ігри). Роль та методи використання трансформаційних психологічних ігор у психологічній корекції.

Список рекомендованих джерел

Основна:

1. Дубравська Д. М. Основи психології: Навчальний посібник. – Львів: Світ, 2001. – 280 с.
2. Загальна психологія: Підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К.: Либідь, 2005. – 464 с.
3. Загальна психологія. / За заг. ред. С. Д. Максименка. Підручник. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 704 с.
4. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2007. – 256 с.
5. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2001. – 487 с.
6. Практикум із групової психокорекції : підручник / С. Д. Максименко [та ін.]. – Мелітополь : вид-во Мелітоп. держ. пед. ун-ту ім. Б. Хмельницького, 2015. – 412 с. 7.
7. Сергієнко Н.П. Основи психологічної практики (практична психологія):курс лекцій / Н.П.Сергієнко - Х.:НУЦЗУ, 2012 - 84с.

Допоміжна:

1. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія: Навчальний посібник. – К.: Наукова думка, 2000. – 190 с.
2. Цимбалюк І. М. Психологія. – К.: ВД “Професіонал”, 2004. – 304 с.
3. Цимбалюк І. М., Яницька О. Ю. Загальна психологія. Модульно-рейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Професіонал, 2004. – 215 с.
4. Основи практичної психології: Підручник / За заг. ред. В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. – К.: Либідь, 2003. – 536 с.
5. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К.: Либідь, 2002. – 630 с.
6. Практикум із загальної психології / За ред. Т. І. Пашукової– К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 204 с.

7. Психологія: Підручник / За ред. Ю. Л. Трофімова. – К.: Либідь, 2001. – 390 с

Електронні ресурси:

1. <http://www.social.org.ua>.
2. <http://www.dnopr.kiev.ua>.
3. <http://uig.com.ua/>.

Інформація про консультації

Щопонеділка у вересні-грудні 2023 року з 14³⁰ до 16⁵⁰ год., ауд. 226 – доц. Шиліна Н.Є.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
------	---	--	---	--

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять:

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle, за посиланням [.....](#)